

Strefa Kontaktu - Operacja Ławeczka

SCENARIUSZ

Aktywność: **Strefa Kontaktu - Operacja Ławeczka**

Poziom trudności	trudny
Uczestnicy	2-10 osób
Miejsce	Plener
Organizacja	cykliczny

Wprowadzenie

Zadanie dla „Gospodarzy Przestrzeni”, którzy identyfikują martwe punkty na mapie swojej miejscowości i przywracają im życie. Operacja polega na renowacji lub montażu ławek oraz oznaczaniu ich jako miejsc przyjaznych rozmowie. To konkretne działanie techniczne (montaż, malowanie), które ma głęboki cel społeczny – walkę z samotnością. Seniorzy nie tylko budują infrastrukturę, ale pełnią przy niej dyżury, stając się inicjatorami sąsiedzkich dialogów.

Cel

Dla realizatorów (Mężczyźni 60+): Wejście w rolę Gospodarzy przestrzeni publicznej. To oni decydują, gdzie w ich miejscowości brakuje relacji, i naprawiają to konkretnym działaniem (montaż tabliczek, renowacja ławki). Budowanie poczucia wpływu na otoczenie. Dla społeczności: Walka z samotnością w przestrzeni publicznej poprzez stworzenie jasnego sygnału: „Tutaj można usiąść i pogadać”. Przełamanie bariery obcości. Integracja: Stworzenie punktów, gdzie rozmowa jest „legalna” i oczekiwana.

Dla kogo

Mężczyźni 60+, którzy chcą działać na rzecz innych, ale w sposób konkretny, techniczny i organizacyjny.

Lokalni liderzy, byli samorządowcy, działacze osiedlowi lub majsterkowicze.

Osoby, które same czują potrzebę rozmowy, ale wolą ją zainicjować poprzez stworzenie "systemu", a nie proszenie o uwagę.

Przebieg krok po kroku

1 Krok 1: Wywiad Terenowy i Strategia - Diagnostyka

Zanim wbijemy pierwszy gwóźdź, musimy poczuć puls naszej okolicy. Wyjdźmy w teren i zróbmy „wizję lokalną”. Gdzie ludzie chodzą, ale ze sobą nie rozmawiają?

Często jest to okolica sklepu, przystanku lub placu przy kościele. Tam ludzie czekają, ale często stoją w milczeniu. Skwer w rynku, okolice przychodni zdrowia lub park miejski. Często to ławka na zamkniętym osiedlu (gdzie sąsiedzi się nie znają) lub przy wybiegu dla psów. Zidentyfikujmy te „martwe punkty”. Ustalmy, czy ławka tam stoi, czy trzeba ją postawić/naprawić. Spotkajmy się z zarządcą terenu (przedstawicielem Samorządu, administratorem osiedla) - nie prośmy o łaskę, ale złożmy ofertę: „My, seniorzy, chcemy ożywić to miejsce. Bierzymy to na siebie”.

2 Krok 2: Warsztat i Manufaktura (Wykonanie)

To musi wyglądać profesjonalnie. Nie wieszamy kartki w koszulce biurowej. Spotkajmy się w warsztacie i zaprojektujmy trwałe oznaczenie. Może to być solidna tabliczka z wygrawerowanym hasłem „Dosiądź się - Pogadajmy”, a może pomalowanie części ławki na charakterystyczny kolor (np. żółty). Użyjmy naszych umiejętności technicznych: stolarstwa, malowania, montażu. To nasza wizytówka. Zadbajmy o estetykę - mężczyźni lubią, gdy robota jest zrobiona porządnie. Przygotujmy też regulamin korzystania (krótki, męski, konkretny), który zalaminujemy i umieścimy obok.

3 Krok 3: Kampania Informacyjna i Montaż

Samo postawienie ławki nie wystarczy - ludzie muszą wiedzieć, o co chodzi. Stańmy się rzecznikami akcji. Pójdźmy do lokalnej gazety lub radia. Opowiedzmy: „To nie jest ławka dla zmęczonych, to strefa kontaktu”. W dniu montażu zróbmy z tego wydarzenie. Załóżmy robocze kamizelki, użyjmy wiertarek. Pokażmy, że seniorzy zmieniają przestrzeń publiczną. Zaprośmy lokalne władze na „przecięcie wstęgi”, ale to my bądźmy gospodarzami uroczystości.

4 Krok 4: Dyżury i Animacja (Ożywienie)

Na początku ludzie będą nieśmiali. Przełammy to. Ustalmy grafik dyżurów - „Gospodarzy Ławki”. W konkretne dni (np. sobota 10:00-12:00) jeden z nas siada na ławce z termosem kawy i gazetą, będąc gotowym do rozmowy. Dajemy przykład: „To działa, ja tu siedzę i czekam na sąsiada”. Z czasem, gdy miejsce „chwyci”, możemy organizować tam mikro-wydarzenia: szybki turniej szachowy na ławce, czytanie prasy na głos. W ten sposób z technicznego obiektu tworzymy żywą instytucję społeczną.

5 Warianty

„Ławka Mobilna” (Eventowa): Składana ławka z naszym logo, którą rozstawiamy podczas festynów, dni miasta czy odpustów. Tam, gdzie jesteśmy, tam jest strefa rozmowy. „Ławka Zadaniowa”: Obok ławki montujemy skrzynkę z „tematami do rozmowy” (np. wylosuj pytanie: „Jaki był Twój pierwszy samochód?”) - ułatwienie dla nieśmiały.

Potrzebne zasoby

Materiały: Drewno/metal na tabliczki, farby, lakier, narzędzia montażowe (wkrętarki, obejmki). Zgody: Porozumienie z Urzędem Gminy/Zarządem Zieleni lub Proboszczem (kluczowe!). Partnerzy: Lokalne media (do promocji symbolu), kawiarnie/biblioteki (jako opiekunowie ławek).

Wskazówki

Własność: Kluczowe jest, by mężczyźni czuli, że to „ich projekt”. Nie narzucaj im gotowych tabliczek. Niech sami wymyślą hasło i sposób montażu. Rola: Nadaj uczestnikom funkcje: „Szef Techniczny”, „Koordynator Lokalizacji”, „Rzecznik Prasowy”.

Element rywalizacji

„Ranking Lokalizacji”: Jeśli robimy to w większym mieście/gminie - która ławka przyciągnie więcej osób? (Liczenie interakcji podczas dyżurów). „Mapa Spotkań”: Zaznaczanie na mapie gminy kolejnych „zdobytych” i oznaczonych punktów. Dążenie do pokrycia całej okolicy siecią.

Bariery i zalecenia

Wandalizm: Obawa, że nasza praca zostanie zniszczona. Rozwiązanie: Wybieramy lokalizacje monitorowane lub dobrze oświetlone. Konstrukcja musi być „wandaloodporna” (solidne śruby, metal). Margines społeczny: Obawa, że ławkę przejmą osoby pijące alkohol. Rozwiązanie: Lokalizacja w miejscach widocznych (np. przy placu zabaw, bibliotece), współpraca z dzielnicowym (niech zagląda częściej), nasze regularne dyżury (obecność gospodarza odstrasza intruzów).

Linki i inspiracje

Projekt Ławki Przyjaźni:

<https://60plus.gruene-hamburg.de/2024/04/19/unsere-freundschaftsbank-ist-da/>

Inicjatywa Happy to chat:

<https://www.ageuk.org.uk/norwich/about-us/news/2024/happy-to-chat-bench-officially-launched-in-hellesdon/>

Projekt “Ławeczki do pogaduszek”

<https://www.plauderbank.org/>